

Foto: Bioresurs

OBS! TÄNK PÅ...

Att anpassa urvalet av arter (eller artgrupper) efter årstid och plats.

Att inte plocka fridlysta arter eller bryta grenar från träd.

Att laminera bingobrickorna så håller de längre.

Naturbingo

Naturbingo är en övning som genomförs utomhus, gärna i ett skogsområde. Syftet är att träna på ekologiska begrepp och några vanliga arter.

I denna lärarhandledning finns lappar med ekologiska begrepp, exempel på några arter/artgrupper som oftast är lätta att hitta (uppdelade på vår och höst) och en bingobricka. Du som lärare kan välja att blanda båda kategorier eller att fokusera antingen på ekologiska begrepp eller arter, men tävlingsmomentet blir mer spännande om det är en blandning av kategorierna.

Genomförande

Dela upp klassen i mindre grupper och låt varje grupp få med sig utskrivna ark med ekologiska begrepp och/eller arter som de ska leta efter ute i naturen. De behöver också ha med sig en påse och några små burkar. I påsen kan de samla blad, bär, svamp o.s.v. Små djur som insekter och sniglar läggs i burkarna. De behöver inte hitta allt på listan, men minst nio organismer. Efter en stund återsamlas alla grupper.

Varje grupp får en bingobricka (3x3 rutor) där de placerar ut nio av de insamlade organismerna. Eleverna i gruppen väljer själva vilka organismer de vill ha med och var de placeras på bingobrickan, men de ska också kryssa för i sin egen lista vad de har hittat. Här kan eleverna vara lite taktiska, till exempel kan de lägga ut ett lingonblad i en ruta, vilket matchar flera begrepp så som lingon, producent, fotoautotrof och fotosyntes i listan.

Läraren, som har samma begreppslappar som eleverna, men isärklippta och samlade i en påse, drar sen slumpmässigt en lapp i taget. De grupper som får ett begrepp eller en art uppropat ska först visa vad de har och sedan plocka bort organismen om det är godkänt. Det lag som först får en tom rad (vågrätt, lodrätt eller diagonalt) har vunnit, men bingo kan förstås fortsätta så att flera grupper får bingo eller till helt tömd bricka.

Mer information

Denna uppgift samt en version i word-format hittas på Bioresurs webbplats, www.bioresurs.uu.se under Resurser » Ekologi » Släktskap och systematik » Undersökningar i naturen

Idén till den här övningen kommer från lärarutbildningen i Uppsala, tack till Ronny Alexandersson.

NATURBINGO VÅR

KAMMOSSA	MASKROS	LJUNG
VÄGGMOSSA	TUSSILAGO	BJÖRK
KVASTMOSSA	VITSIPPA	ASP
HUSMOSSA	GRÄS	EK
VITMOSSA	GROBLAD	STENSÖTA
BJÖRNMOSSA	LINGON	SVAMP
ANNAN MOSSA	BLÅBÄR	SNIGEL
FÖNSTERLAV	ÖRT	MYRA
RENLAV	LÖNN	SPINDEL
ISLANDSLAV	GRAN	SKALBAGGE
BLÅSLAV	EN	MASK
ANNAN LAV	TALL	GRÅSUGGA

NATURBINGO HÖST

KAMMOSSA	HALLON	RÖKSVAMP
VÄGGMOSSA	LJUNG	TRATTKANTARELL
HUSMOSSA	ANNAN ÖRT	SOPP
VITMOSSA	ASP	SKIVLING
ANNAN MOSSA	GRAN	ANNAN SVAMP
FÖNSTERLAV	EN	MASK
RENLAV	TALL	SNIGEL
BLÅSLAV	BJÖRK	MYRA
ANNAN LAV	RÖNN	SPINDEL
FIBBLA	GRÄS	SKALBAGGE
LINGON	STENSÖTA	FLUGA
BLÅBÄR	ANNAN ORMBUNKE	GRÅSUGGA

NATURBINGO EKOLOGISKA BEGREPP

ABIOTISK FAKTOR	PREDATION
BIOTISK FAKTOR	MUTUALISM
PRODUCENT	CELLANDNING
FÖRSTAHANDS KONSUMENT	FOTOSYNTES
ANDRAHANDS KONSUMENT	FÖRNA
NEDBRYTARE (SAPROFYT)	BIOMASSA
FOTOAUTOTROF	FRÖ SOM SPRIDS MED DJUR (UT- ANPÅ DJURET)
HETEROTROF	FRÖ SOM SPRIDS MED DJUR (INUTI DJURET)
SYMBIOS	FRÖ SOM SPRIDS MED VINDEN
PARASIT	SPÅR AV DJUR
EKOSYSTEM- TJÄNST	
KONKURRENS	
